

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/34/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813213756
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Lichnerová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3813213756.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti o maloleté deti B.: B., nar. XX.XX.XXXX, W., nar. XX.XX.XXXX, X., nar. XX.XX.XXXX bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, deti rodičov X. B., bytom V., Z. X/X a B. B., bytom W., W. XX, t. č. E., XX Y.as XXXXX C.u, zastúpeného Ing. X. B., bytom S. XXX, o zvýšenie výživného otca k maloletým deťom B. a W. a o určení výživného otca k maloletej X., odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 28. januára 2014 č. k. 10P/57/2013-75 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil otcovi povinnosť platiť na výživu maloletej X. výživné v sume 30 eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku. Zároveň zmenil rozsudok Okresného súdu Košice zo dňa 23.02.2004 č. k. 20C/92/2000-46 vo výroku o výživnom otca k maloletemu B. a W. tak, že vyživovaciu povinnosť otca určenú sumou 33,19 eur mesačne zvýšil na sumu 200 eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2013 a vyživovaciu povinnosť otca na mal. W. určenú sumou 33,19 eur mesačne zvýšil na sumu 170 eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2013. Zročné výživné za obdobie od 01.07.2013 do 28.01.2014 pre mal. B. v sume 936 eur a pre mal. W. v sume 696 eur povolil otcovi detí splácať v mesačných splátkach po 15 eur na každé dieťa spolu s bežným výživným počnúc mesiacom marec 2014 s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Zhodnotením skutkového stavu dospel súd prvého stupňa k tomu právnomu záveru, že návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom B. a W. a návrh na určenie vyživovacej povinnosti otca k maloletej X., je dôvodný. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Košice č.k. 20C/92/00-46 zo dňa 23.2.2004, právoplatným dňa 3.5.2004 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené. Na čas po rozvode boli maloleté deti B., W. a X. zverené do osobnej starostlivosti matke. Vyživovacia povinnosť otca bola určená k maloletemu B. v sume 1.000,-Sk mesačne a k maloletemu W. v sume 1.000,-Sk mesačne. Vyživovacia povinnosť k maloletej X. nebola neurčená. V čase predchádzajúcej úpravy vyživovacej povinnosti otca bola matka detí na materskej dovolenke. Ďalšie vyživovacie povinnosti nemala. Otec detí pracoval na neznámom mieste v zahraničí. Výška jeho príjmu zistená nebola. Ďalšie vyživovacie povinnosti nemal. Maloletý B. bol v tom čase vo veku takmer 5 rokov, maloletý W. vo veku takmer 4 rokov a maloletá X. vo veku takmer 3 roky. Je nepochybné, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca sa podstatným spôsobom zmenili pomery najmä na strane maloletých detí, ktoré sú vekovo staršie o viac ako 9 rokov a došlo k výraznému zvýšeniu nákladov na ich materiálne zabezpečenie. Maloletý B. má v súčasnosti takmer 15 rokov, je fyzicky vyspelejší, v dôsledku čoho nepochybne vzrástli jeho životné náklady. Má viaceré mimoškolské aktivity, navštevuje ZUŠ odbor hudobný a výtvarný. Hrá na gitare. Poplatok za hudobný odbor predstavuje sumu 12,- eur mesačne a na výtvarný odbor sumu 8,- eur mesačne. Z vlastných finančných prostriedkov mu matka zakupuje struny na gitaru a na výtvarný odbor štetce, farby, výkresy, umelecké kriedy. Q. W. má v súčasnosti

takmer XX rokov, fyzicky vyspelejší, v dôsledku čoho nepochybne vzrástli výdavky na zabezpečenie jeho základných životných potrieb. V súvislosti s povinnou školskou dochádzkou mu vznikajú pravidelné výdavky na zabezpečenie školských potrieb a pomôcok. Maloletá X. je žiačkou 6. ročníka ZŠ. Navštevuje krúžok mažoretiek, za ktorý matka platí mesačný poplatok v sume 1,- euro. Navštevuje zápasnícky krúžok, za ktorý poplatok predstavuje sumu 20,- eur mesačne. Maloletá má žalúdočné problémy, na lieky nedopláca. Rovnako aj na strane oboch rodičov došlo k zmene pomerov. Matka dieťaťa je v súčasnosti zamestnaná v spoločnosti Hotel Y., F. s.r.o. od 18.1.2011 ako účtovníčka a jej čistý mesačný príjem predstavuje sumu 466,49 eur mesačne. Iný zdroj príjmu nemá. Má viaceré zdravotné ťažkosti, v dôsledku ktorých na lieky dopláca 15,- až 20,- eur mesačne. Spolu s deťmi žije v 2 izbovom nájomnom byte. Náklady na bývanie platí v sume 270,-eur mesačne. Otec detí je zamestnaný vo E. a jeho priemerný čistý mesačný zárobok za obdobie od 01.07.2013 do 13.12.2013 predstavoval sumu 1.284,12 eur a jeho podpora v období od 01.07.2013 do 10.01.2014 predstavovala v priemere sumu 731,37 eur mesačne. Celkom priemerný mesačný príjem otca predstavoval sumu 2.015,49 eur. Mzda otca a jeho podpora za vyššie uvedené obdobie bola preukázaná listinnými dôkazmi založenými v spise na čl. 24 až 38 a čl. 65 až 71. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že otec detí má stabilný, pravidelný príjem a zvýšenie jeho vyživovacej povinnosti na sumu 200,- eur mesačne u maloletého B. a na sumu 170,- eur u maloletého W. zodpovedá rastu životných nákladov a odôvodnených potrieb na strane maloletých detí a rovnako zodpovedá aj životnej úrovni otca. Pri rozhodovaní o zvýšení vyživovacej povinnosti otca súd prihliadol i na to, že otec sa o deti žiadnym spôsobom okrem platenia výživného nezaujíma a príjem matky je nízky, z ktorého platí náklady na bývanie a zabezpečuje ich výživu. Vo vzťahu k maloletej X. bola určená vyživovacia povinnosť otca v minimálnom rozsahu, sumou 30,- eur mesačne z dôvodu, že biologickým otcom dieťaťa nie je B. B.. Keďže doposiaľ nedošlo k zapretiu otcovstva v súdnom konaní, platí vyvrátiť domnienka otcovstva podľa § 85 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého, ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky. Uvedenú domnienku otcovstva manžela matky možno vyvrátiť len súdnym rozhodnutím o zapretí otcovstva, vydaným v konaní začatom na návrh manžela alebo na návrh matky alebo na návrh dieťaťa. Keďže otec maloletej X. zapísaný v rodnom liste ako biologický otec doposiaľ otcovstvo k dieťaťu účinne nezaprel, považuje sa za jeho rodiča, ktorý je povinný podľa cit. ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine plniť si k nemu svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť tak, aby nebola ohrozená jeho výživa. Právne svoje rozhodnutie ďalej odôvodnil § 62 ods. 2, § 78 ods. 1 veta prvá, ods. 3 Zákona o rodine. Vyživovacia povinnosť otca k maloletému Viktorovi a Samuelovi bola zvýšená od 01.07.2013, v súlade s návrhom matky. Dlh na výživnom u maloletého B. za obdobie od 01.07.2013 do 28.01.2014 predstavuje sumu 936,- eur (8 mesiacov krát 117,- eur - zvýšené výživné v sume 200,- eur mínus platené výživné v sume 83,- eur). Dlh na výživnom u maloletého W. za obdobie od 01.07.2013 do 28.01.2014 predstavuje sumu 696,- eur (8 mesiacov x 87,-eur - zvýšené výživné v sume 170,- eur mínus platené výživné v sume 83,- eur), ktoré súd v súlade s § 160 ods. 1 O.s.p., povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 15,- eur na každé dieťa. Dlh na výživnom u maloletej X. nevznikol, pretože táto bola určená od právoplatnosti súdneho rozhodnutia.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho zástupcu odvolanie otec maloletých detí. Namietal, že súd prvého stupňa nedostatočne posúdil pomery na strane otca, nevzal do úvahy jeho námietky o miestnej nepríslušnosti súdu. Ďalej uviedol, že na pojednávanie sa nedostavil z dôvodu nemožnosti prekonať takú vzdialenosť, keď jeho príjem mesačne sa pohybuje od 30 do 60 eur, pričom mu súd prvého stupňa nedal možnosť vypovedať na súde v W. K. B. alebo v S. a ani nevyužil možnosť elektronickej komunikácie. Poukázal na to, že otec maloletých detí nie je zamestnaný, je evidovaný na úrade práce a má tam akože voľnú živnosť, t. j. keď má prácu zarobí, a keď nemá tak dostáva podporu. V závislosti od zárobku platí úradu práce, alebo úrad práce jemu. Z toho vyplýva, že príjem otca nie je stabilný, ale premenlivý. Po výpočte súdu zostáva jeho synovi na život vo Francúzsku 665,59 eur, a ak sa odpočíta zvýšené výživné o 264 eur tak to činí 401,59 eur. Poukázal na to, že pokiaľ u nás stojí menu priemerne 3 eur, vo Francúzsku je to 20 eur. Náklady na život sú tam teda sedem krát vyššie, takže reálne v prepočte otcovi zostáva okolo 60 eur, čo je likvidačné. Ďalej namietal, že matka maloletých detí prisľúbila, že sama podá žiadosť na zrušenie otcovstva, no do dnešného dňa tak neučinila.

Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Podľa jej názoru súd prvého stupňa dostatočne posúdil pomery na oboch stranách účastníkov konania, čo dokazujú aj doklady, ktoré boli súdu doručené. Vyjadrenie zástupcu otca, Ing. X. B., ohľadne zamestnania otca, resp. „nezamestnania“ otca a o jeho príjmoch považovala

z niekoľkých dôvodov za nepravdivé a účelové. Uviedla, že podľa jej informácie otec od roku 2010 je vedený ako zamestnaný člen niekoľkých tímov (spolu troch) v spoločnosti La Q., XXX XX K., FR, čo je dokázateľné z verejne prístupných zdrojov menovanej spoločnosti ako aj na vyžiadanie priamo u menovanej spoločnosti. Ak by mal odvolací súd aj napriek týmto doručeným dokladom pochybnosti o tímoch otca, žiadala aby súd požiadal menovanú spoločnosť o výpis projektov, na ktorých sa odporca prostredníctvom tejto firmy podieľal a o vyjadrenia o jeho finančnej odmene za dané projekty. Ďalší dôvod účelovosti vyjadrení zástupcu otca vidí v tom, že on sám ukončil svoju podnikateľskú činnosť v máji 2013 a finančná podpora od jeho syna (otca) by mu veľmi pomohla vzhľadom k jeho uvedeným príjmom. Ďalej uviedla, že po jej osobných skúsenostiach s otcom, ktoré doteraz v konaniach ohľadne maloletých detí s ním mala, je presvedčená, že otec osobne nemá námietky ani problém s rozhodnutím súdu. Myslí si to na základe toho, že doposiaľ sa vždy a bez akýchkoľvek problémov na všetkom dohodli a otec si svoju vyživovaciu povinnosť riadne plnil. V danej veci on sám žiaden nesúhlas nijako nevyjadril. Dôvody zástupcu otca uvádzané v odvolaní považovala prinajmenšom nemorálne hlavne vzhľadom k tomu, že on ako vlastný starý otec maloletých detí neprejavil ani najmenší záujem o svoje vnúčatá. Pokiaľ sa týka návrhu na zapretie otcovstva k mal. X. uviedla, že po narodení maloletej podala žiadosť na Okresný súd v Košiciach. Tento jej bol zamietnutý pre chybu v podaní. Nakoľko už odpoveď súdu o zamietnutí návrhu jej bola súdom doručená po zákonnej lehote, ktorá jej ako matke zo zákona vyplýva, jej druhý opravený návrh bola zamietnutý z dôvodu nedodržania zákonnej lehoty. Tieto skutočnosti sú overiteľné na príslušnom súde v Košiciach. O týchto skutočnostiach ihneď otca informovala, a zároveň ho požiadala, aby návrh na zapretie otcovstva podal on, čo bol hlavný dôvod záujmu. Otec jej prisľúbil, že tak urobí, čo sa však do dnešného dňa nestalo. Poukázala na to, že následne ho opakovane niekoľkokrát telefonicky žiadala o to, aby dal vec do poriadku. Po čase však dala vypracovať predmetný návrh v mene otca a zaslala mu ho poštou na jeho adresu do Francúzska s tým, že návrh stačí už len podpísať a podať na príslušný súd. Otec ani tento prisľub nesplnil, o čom informovala aj zástupcu otca, Ing. JM.u, telefonicky aj formou elektronickej pošty.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Zotrvál na svojom vyjadrení z pojednávania, ktoré sa konalo dňa 28.01.2014 na súde prvého stupňa.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 212 ods. 2 písm. a/, § 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že v napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (ods. 2 cit. ust.).

V danej veci súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na tom právnom závère, že rozsudkom Okresného súdu Košice zo dňa 23.02.2004 č. k. 20C/92/2000-46, právoplatným dňa 03.05.2004 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, otcovi bola uložená povinnosť platiť výživné na mal. B. a mal. W. po 1.000,- Sk mesačne na každé dieťa. Vyživovacia povinnosť k mal. X. nebola určená. V tom čase pomery otca neboli zistené, pretože pracoval na neznámom mieste v zahraničí. Iné vyživovacie povinnosti rodičia nemali. Pokiaľ sa týka zvýšenia výživného k mal. B. a W. mal za to, že na strane oboch mal. detí ako aj na strane oboch rodičov došlo k zmene pomerov. Pri zvýšení výživného vychádzal z čistého priemerného mesačného príjmu matky v sume 466,49 eur, u otca z čistého priemerného mesačného príjmu v sume 2.015,49 eur. Mzdu otca a jeho podporu za rozhodné obdobie mal preukázanú listinnými dôkazmi založenými v spise na č. I. 24 a 48 a č. I. 65 až 71. Vo vzťahu k maloletej X. súd prvého stupňa určil vyživovaciu povinnosť otca v minimálnom rozsahu sumou 30 eur mesačne z dôvodu, že biologickým otcom dieťaťa nie je B. B.. Doposiaľ nedošlo k zapretiu otcovstva v súdnom konaní, v praxi preto platí nevyvrátiteľná domnienka otcovstva podľa § 85 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého ak sa narodí dieťa v čase od uzavretia manželstva do uplynutia trojstého dňa po zániku manželstva alebo po jeho vyhlásení za neplatné, považuje sa za otca manžel matky. Uvedenú domnienku otca manžela matky možno vyvrátiť súdnym rozhodnutím o zapretí otcovstva, vydaným v konaní začatým na návrh manžela alebo na návrh matky alebo na návrh dieťaťa. Keďže otec mal. X. je doposiaľ zapísaný v rodnom liste mal. X. ako biologický otec doposiaľ otcovstvo k dieťaťu určenie nezaprel, považuje sa za jeho rodiča, ktorým je povinný plniť si k nemu svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť tak, aby nebola ohrozená jeho výživa.

Otec prostredníctvom svojho zástupcu v odvolaní namietal, že súd prvého stupňa nedostatočne posúdil jeho pomery, namietal miestnu príslušnosť Okresného súdu Prievidza, nevykonanie jeho výsluchu prostredníctvom dožiadaného súdu a nevyužitie možnosti elektronickej komunikácie.

Odvolačný súd námietky otca uvádzané v odvolaní ohľadne miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Prievidza, nevykonanie dôkazu dožiadaným súdom a nevyužitie možnosti elektronickej komunikácie, nepovažoval za dôvodné. Pokiaľ sa týka námietky miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Prievidza, odvolačný súd poukazuje na to, že o právach a povinnostiach k mal. deťom B., W. a X. bolo rozhodnuté prvýkrát rozsudkom Okresného súdu Košice I. zo dňa 23.02.2004, č.k. 20C/92/00-46, ktorým bolo manželstvo rodičov mal. detí rozvedené, čím s poukazom na ust. § 88 ods. 1 písm. a) O.s.p. bola založená príslušnosť Okresného súdu Košice I. Avšak uznesením zo dňa 30.06.2008, č.k. 22P/97/2008-13 Okresný súd Košice I. podľa § 177 ods. 2 O.s.p. preniesol svoju miestnu príslušnosť na Okresný súd Prievidza. Týmto uznesením, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.09.2008, bol na dané konanie miestne príslušný súd Okresný súd Prievidza. K námietkam odvolateľa, že súd prvého stupňa mu neumožnil vypovedať na súde v Spišskej Novej Vsi alebo v Košiciach a tiež nevyužil ani možnosť elektronickej komunikácie, odvolačný súd dodáva, že v danej veci neboli splnené zákonné podmienky ust. § 39 O.s.p. na vykonanie dôkazu dožiadaným súdom, keď výsluch na dožiadanom súde by bolo dôvodné vykonať v prípade účastníka konania (otca mal. detí) a nie jeho zástupcu. Pokiaľ sa týka elektronickej komunikácie prostredníctvom súdu, odvolačný súd poukazuje na ust. § 42 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickejšími prostriedkami podpísané zaručeným elektronickejšími podpisom podľa osobitného zákona, telegraficky alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej, ktoré bolo urobené telegraficky, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada. Citované ustanovenie O.s.p. zaviedlo do súdnej praxe možnosť elektronickej komunikácie medzi účastníkom súdneho konania a súdom. Podania účastníka musia však byť označené zaručeným elektronickejšími podpisom. Vo všetkých ostatných prípadoch, keď účastník konania komunikuje so súdom prostredníctvom elektronickejších prostriedkov a jeho právne relevantné prejavy nie sú opatrené zaručeným elektronickejšími prostriedkom, je nevyhnutné postupovať podľa citovaného ust. § 42 ods. 1 O.s.p., a takto urobené podanie je nevyhnutné doplniť v jeho písomnej podobe do troch dní od jeho podania v elektronickej podobe. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada. Zástupca otca nedoručil súdu prvého stupňa žiadne podanie označené zaručeným elektronickejšími podpisom prostredníctvom elektronickejších prostriedkov, preto ani táto námietka odvolateľa nie je dôvodná.

Preskúmaním veci odvolačný súd však dospel k záveru, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú musí odvolačný súd prihliadnúť aj vtedy, ak nie je v odvolaní namietaná. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Takouto vadou v preskúmanej veci bola okolnosť, že súd prvého stupňa vykonal dôkaz listinou, ktorá je napísaná v cudzom jazyku. Súd prvého stupňa pochybil, keď v danej veci najskôr neprizval prekladateľa na preklad listinných dôkazov predložených do súdneho spisu otcom maloletých detí vyhotovených vo francúzskom jazyku, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 51 ods. 5 Vyhl. MS SR č. 543/2005 Zb. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, špeciálny súd a vojenské sudy, podľa ktorého súd pririberie prekladateľa aj na preklad listinných dôkazov predložených do súdneho spisu účastníkmi konania vyhotovených v inom ako štátnom jazyku s výnimkou českého jazyka. Uvedenú povinnosť má totiž súd bez ohľadu na to, či dôkaz listinou vykoná, alebo ho nevykoná, pretože právom účastníka je vyjadriť sa k návrhom na dôkazy, t. j. či a prípadne z akých dôvodov súd má alebo nemá určitý dôkaz vykonať (§ 123 O.s.p.). O vykonaní, resp. nevykonaní dôkazu rozhoduje súd, a preto týmto postupom sa účastníkovi nemôže odňať právo konať pred súdom. Zo zápisnice o pojednávaní pred súdom prvého stupňa dňa 28.01.2014 vyplýva, že boli vykonané aj listinné dôkazy napísané vo francúzskom jazyku, a to ich oboznámením. Z obsahu spisu ale nevyplýva, že by listinné dôkazy, predložené zástupcom otca, ktorými poukazoval zárobkové a majetkové pomery otca, a ktoré súd vykonal, boli súdom preložené do štátneho jazyka. Nie je potom zrejmé, ako pri vykonaní týchto dôkazov súd prvého stupňa postupoval, v akom jazyku ich oboznámil.

Odvolačný súd z tohto dôvodu napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (ods. 2 cit. ustanovenia).

V ďalšom konaní súd prvého stupňa vypočuje účastníkov konania s tým, že pobyt otca vo Francúzsku je známy, zadováži si vyjadrenie otca k návrhu matky, vykoná listinné dôkazy predložené otcom vo francúzskom jazyku v súlade s § 129 ods. 1 O.s.p. na zistenie skutkového stavu veci tak, že za týmto účelom zabezpečí preklad do štátneho jazyka. Vzhľadom na označenie zamestnania otca matkou v odvolaní, zadováži si správu o príjme otca aj od spoločností J.. Až po takto doplnenom dokazovaní vo veci opätovne rozhodne.

Vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvého stupňa viazaný (§ 226 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.